

Don Bosco en de Bijbel – 2° jaar – 22 – Kerstmis: God heeft ons lief

Lucas 2,1-14: Kerstmis nachtmis

Het Woord

In die tijd kondigde keizer Augustus een decreet af dat alle inwoners van het rijk zich moesten laten inschrijven. Deze eerste volkstelling vond plaats tijdens het bewind van Quirinius over Syrië. ³ *Iedereen ging op weg om zich te laten inschrijven, ieder naar de plaats waar hij vandaan kwam.* Jozef ging van de stad Nazaret in Galilea naar Judea, naar de stad van David die Betlehem heet, aangezien hij van David afstamde, om zich te laten inschrijven samen met Maria, zijn aanstaande vrouw, die zwanger was. Terwijl ze daar waren, brak de dag van haar bevalling aan, ⁷ *en ze bracht een Zoon ter wereld, haar eerstgeborene. Ze wikkelde Hem in een doek en legde Hem in een voederbak, omdat er voor hen geen plaats was in het nachtverblijf van de stad.*

Niet ver daar vandaan brachten herders de nacht door in het veld, ze hielden de wacht bij hun kudde. Opeens stond er een engel van de Heer bij hen en werden ze omgeven door het stralende licht van de Heer, zodat ze hevig schrokken. De engel zei tegen hen: ‘Wees niet bang, want ik kom jullie goed nieuws brengen, dat het hele volk met grote vreugde zal vervullen: ¹¹ *vandaag is in de stad van David voor jullie een Redder geboren. Hij is de Messias, de Heer.* Dit zal voor jullie het teken zijn: jullie zullen een pasgeboren Kind vinden dat in een doek gewikkeld in een voederbak ligt.’ ¹³ *En plotseling voegde zich bij de engel een groot hemels leger dat God prees met de woorden: ¹⁴ “Eer aan God in de hoogste hemel en vrede op aarde voor alle mensen die Hij liefheeft.”*

Stilte bij het Woord

Don Bosco en het Woord

Bij vers 3. Don Bosco beklemtoont dat keizer Augustus zich, zonder het te beseffen, inschakelt in Gods plan. Want door de volkstelling die hij bevolen had, gingen Maria en Jozef op weg naar Betlehem, waar Jezus geboren werd.¹ Daarvoor moesten Maria en Jozef hun arm huis verlaten.²

Bij vers 7. Voor Don Bosco was het een uitdrukkelijke keuze van God zelf dat Zijn Zoon in een arme stal geboren werd.³ Op een andere plaats geeft Don Bosco de reden waarom God dat wilde: ‘Om

¹ Storia d'Italia p. 97.

² Vita di S. Giuseppe p. 33-34.

³ Storia ecclesiastica p. 20.

de menselijke hoogmoed in verwarring te brengen.’⁴ Op een andere plaats klinkt het zo: ‘Jezus Christus werd te Betlehem geboren in een stal, in een voederbak [...] om ons te leren geen waarde te hechten aan eerbetuigingen, aangename dingen of de rijkdommen van de wereld.’⁵ Don Bosco gebruikt de woorden van dit vers 7 om zijn jongeren uit te nodigen met Jezus Christus verbonden te leven. Zo vertelt hij over de overleden Dominiiek Savio, dat deze zich op zijn ziekbed slechts met een dunne deken bedekte. De directeur bezocht hem en vroeg hem of hij wilde sterven van kou. Maar Dominiiek Savio antwoordde: ‘Neen, ik wil niet sterven van kou. In de hut te Betlehem was Jezus minder toegedekt dan ik.’⁶ In *Het leven van de heilige Jozef* beklemtoont Don Bosco dat de heilige Jozef de eerste mens was die de onvergelykbare eer te beurt viel om zijn persoonlijke eer te betuigen aan God, op aarde neergedaald om de zonden van de mensheid uit te wissen.⁷

Bij vers 11. Don Bosco zegt dat de geboorte van Jezus als de Christus de vervulling is van een profetie uit het Eerste Testament, namelijk Zacharias 9,9.⁸ Don Bosco verbindt de geboorte van Jezus met het persoonlijke leven. Zo vertelt hij op 23 december 1859 tijdens het avondwoordje voor de leerlingen van het oratorio: ‘Het hemels Kind, dat ... elk jaar in jullie hart geboren wil worden, verwacht enkele bijzondere dingen van jullie ... Alles wat Hij deed, deed Hij niet enkel voor allen in het algemeen, maar Hij deed het in feite voor iedereen in het bijzonder. Vele heilige Vaders zeggen ons dat de Heer ook zou geboren zijn en gestorven als het was om een enkele mens te redden. Dus wat Hij geleden heeft voor allen, zou Hij hebben willen lijden voor elk van ons. Daarom mag iedereen in zichzelf zeggen: dit Kind is dus uitdrukkelijk geboren en is gestorven voor mij, voor mij heeft hij zoveel geleden! Welk teken van dankbaarheid zal ik Hem geven? Dit lief kind verwacht iets van ons, een speciaal geschenk! Wat zullen jullie Hem geven?’⁹

Bij vers 13. Van de engelen die God loven, maakt Don Bosco als opvoeder gebruik om de aandacht te richten op het hemels geluk dat na dit leven wacht.¹⁰

Bij vers 14. Op meerdere plaatsen roept Don Bosco op om God dezelfde eer te bewijzen die de engelen Hem bewezen hebben toen Jezus geboren werd. En als opvoeder wekt hij de goede wil op van zijn jongens en lezers. Maar daarmee gaat hij in tegen de interpretatie van Monseigneur Martini. Deze bisschop vertaalt het vers zo, dat God van goede wil is. Maar Don Bosco beklemtoont de goede wil van de mens.¹¹

Een salesiaans woord bij het Woord

Op het einde van deze evangelietekst wordt de gelovige interpretatie gegeven van het historisch feit dat Jezus geboren is: God heeft ons lief. Daarom zendt Hij Zijn Zoon. Meteen wordt de roeping van het Kind duidelijk: Hij zal de liefde van God verkondigen en realiseren in al wat Hij doet. Dit godsbeeld was zonder twijfel ook het godsbeeld van Don Bosco. Een God die we niet moeten vrezen, maar in wie we ons volle vertrouwen mogen stellen. Hij is als een Vader die vol liefde ons leven leidt en altijd klaar staat voor ons geluk.

⁴ Storia sacra p. 159.

⁵ Maniera facile per imparare la Storia sacra p. 42-43.

⁶ Vita del giovanetto Savio Domenico p. 74.

⁷ Vita di S. Giuseppe p. 36-37.

⁸ Il cattolico istruito nella sua religione (1) p. 10.

⁹ Memorie Biografiche VI p. 358-359 (Italiaanse uitgave).

¹⁰ Vita di S. Giuseppe p. 101-102.

¹¹ Wirth, M., La Bibbia con don Bosco. Una lectio divina salesiana, II. I quattro Vangeli p. 410.

Ook de kerstvreugde past bij Don Bosco. Hij liet geen gelegenheid voorbij gaan om feest te vieren. En als hij feest vierde, kwamen de verschillende dimensies aan bod: de spirituele in sacrament en gebed, de sociale in het groepsgebeuren, de rationele in catechese en onderwijs, de lichamelijke in een feestelijke tafel en sport en spel, de culturele in toneel, voordracht, zang en muziek.

In een ander nummer spreekt het Charter uitdrukkelijk over ons godsbeeld: 'Niet de verre God, helemaal opgesloten in zijn eenzame en onverstoorbare stilte, niet geïnteresseerd in de aarde, maar de God-Liefde (cf. 1 Johannes 4,16), helemaal gegeven aan de mensheid, een "Vader altijd aan het werk" (Johannes 5,17), die het leven van zijn kinderen deelt, steeds bezorgd om concreet de diepe verwachtingen van mensen met een oneindige liefde tegemoet te komen. Een God zo betrokken in onze geschiedenis dat Hij zich blootstelt aan de vrijheid van de mens, met aanvaarding van het risico van de weigering, maar altijd gegeven in liefde, die vergiffenis schenkt (*agape*).'¹²

Dit godsbeeld moet dagelijkse en concrete realiteit worden in het opvoedingswerk, zowel in het gezin als in scholen, internaten, tehuizen, op speelpleinen, kampen ... Kerstmis als een erfahrbaar gebeuren, 365 dagen per jaar.

Het Woord in mijn (salesiaans) leven

Loof en prijs ik God met heel mijn hart voor alle liefde die Hij ons betoont? Welke elementen kenmerken mijn godsbeeld? Realiseer ik in mijn leven de grote en diepe betekenis van Jezus' menswording? Probeer ik de betekenis van Kerstmis elke dag opnieuw in concreet leven om te zetten?

¹² Idem art. 23.

Een salesiaans gebed met het Woord

Goede, liefdevolle God,
Gij hebt Uw Zoon mens laten worden.
Hij heeft ons getoond, in woord en daad,
dat Gij liefde zijt en enkel liefde.
Ook in Don Bosco zien we Uw liefde,
elke dag van zijn leven.
Word ook in ons geboren, altijd weer,
zodat Gij door ons anderen kunt beminnen.
Want zovelen wachten op Uw liefde,
kleinen en groten.
Zegen ons, Heer, altijd opnieuw. Amen.

De gebedsbezinningen van Bartimeus bij dit evangelie zijn nr. 2, 210, 211 en 241.
zie www.bartimeus.be/bezinningen

© Eric Haelvoet 2014